

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 12 sierpnia 2010 r.

w sprawie ustawy o ewidencji ludności

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 5 sierpnia 2010 r. ustawy o ewidencji ludności, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 5 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
"2. Wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością organów gmin w zakresie obowiązku meldunkowego.";
- 2) w art. 10 skreśla się ust. 2;
- 3) w art. 24 w ust. 3 wyrazy "pełnej zdolności do czynności prawnych" zastępuje się wyrazami "zdolności do czynności prawnych lub posiadającą ograniczoną zdolność do czynności prawnych";
- 4) w art. 24 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:
"6. W przypadku żołnierzy w czynnej służbie wojskowej obowiązek meldunkowy:
 - 1) polegający na zameldowaniu się w miejscu pobytu czasowego lub wymeldowaniu się z takiego miejsca jest wykonywany w miejscu pełnienia tej służby u dowódcy jednostki wojskowej, a w miejscu pobytu czasowego w obiekcie wojskowym u komendanta (kierownika, szefa, dowódcy) obiektu;
 - 2) polegający na zgłoszeniu wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej oraz powrotu z tego wyjazdu jest wykonywany w miejscu pełnienia tej służby u dowódcy jednostki wojskowej.

7. Wykonanie obowiązku meldunkowego w przypadkach, o których mowa w ust. 6, następuje poprzez stwierdzenie tego faktu w rozkazie dowódcy jednostki wojskowej lub w książce zameldowań komendanta obiektu wojskowego i nie wymaga zgłoszenia w organie gminy oraz ujęcia w rejestrze PESEL i rejestrach mieszkańców.";
- 5) w art. 32 skreśla się ust. 4;
- 6) w art. 34 w ust. 1 w pkt 6 i w ust. 2 w pkt 7 oraz w art. 37 w ust. 1 w pkt 11 i w ust. 2 w pkt 9 wyraz "elektroniczny" zastępuje się wyrazami "poczty elektronicznej";
- 7) w art. 36 w ust. 3 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach "albo czasowego" dodaje się wyrazy "albo w ciągu 30 dni od dnia powrotu z miejsca pobytu czasowego";
- 8) w art. 39 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
"2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres, sposób i tryb wykonywania obowiązku meldunkowego przez żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, wskazując grupy żołnierzy objęte obowiązkiem meldunkowym oraz rodzaje obiektów wojskowych, w których ten obowiązek jest wykonywany, uwzględniając potrzeby wynikające z konieczności zapewnienia ochrony informacji niejawnych oraz ochrony przetwarzanych danych osobowych.";
- 9) w art. 48 w zdaniu wstępnym wyrazy ", rejestrów mieszkańców i rejestrów zamieszkania cudzoziemców" zastępuje się wyrazami "i rejestru mieszkańców";
- 10) w art. 53 w pkt 2 skreśla się wyrazy ", po dołączeniu dowodu opłaty do wniosku o udostępnienie danych";

11) art. 56 otrzymuje brzmienie:

"Art. 56. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość, sposób i terminy uiszczania opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców oraz rejestru PESEL, a także za udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji, w drodze weryfikacji, o której mowa w art. 49 ust. 1, oraz sposób dokumentowania uiszczenia opłaty,
- 2) sposób obliczania wysokości oraz sposób i terminy uiszczania opłaty za udostępnianie danych podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 2, a także sposób dokumentowania uiszczenia opłaty
– uwzględniając, że wysokość opłaty powinna być zróżnicowana w zależności od sposobu i zakresu udostępniania danych.";

12) skreśla się art. 63;

13) skreśla się art. 65;

14) w art. 68 po wyrazach "(Dz. U. Nr 220, poz. 1414)" dodaje się wyrazy "wprowadza się następujące zmiany:", pozostałą treść oznacza się jako pkt 1 oraz dodaje się pkt 2 w brzmieniu:

"2) w art. 13 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

"2. Decyzja, o której mowa w ust. 1 pkt 1, może być przekazywana przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, w formie dokumentu elektronicznego.

3. Przekazanie informacji do organów, o których mowa w ust. 1 pkt 2-4, następuje przez rejestrację danych o zmianie imienia i nazwiska w rejestrze PESEL na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o ewidencji ludności.";

15) po art. 69 dodaje się art. 69a w brzmieniu:

"Art. 69a. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. Nr 81, poz. 530) w art. 28 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Biuro jest uprawnione do otrzymywania danych z rejestru PESEL na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o ewidencji ludności (Dz. U. Nr ..., poz. ...).";

16) w art. 70, w art. 71 w ust. 1 i 2 oraz w art. 72 w ust. 1 wyrazy "z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych" zastępuje się wyrazami "uchylanej w art. 78a";

17) po art. 73 dodaje się art. 73a w brzmieniu:

"Art. 73a. Z dniem wejścia w życie ustawy wygasają decyzje o zastrzeżeniu udostępnienia danych osobowych wydane na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 78a, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2002 r.";

18) art. 78 otrzymuje brzmienie:

"Art. 78. Od dnia 1 stycznia 2014 r. tracą moc przepisy art. 1 pkt 4, art. 3 ust. 2, art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 3, art. 8 pkt 6, 14-21 i 25, art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 12, art. 13 pkt 2, art. 24-44, art. 49, art. 50 ust. 2, art. 51 ust. 2 i 3, art. 52 pkt 3, art. 59 oraz art. 60 niniejszej ustawy.";

19) po art. 78 dodaje się art. 78a w brzmieniu:

"Art. 78a. Traci moc ustawa z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.).";

20) w art. 79 wyrazy "1 stycznia 2011 r." zastępuje się wyrazami "1 sierpnia 2011 r.".

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

Uzasadnienie

Na posiedzeniu w dniu 12 sierpnia 2010 r. Senat zajął stanowisko w sprawie ustawy o ewidencji ludności i uchwalił do niej 20 poprawek.

Przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206) zapewniają wojewodom sprawowanie nadzoru nad gminami oraz wkraczanie w działalność gminną tylko w przypadkach wyraźnie określonych w ustawie.

W związku powyższym Senat przyjął poprawkę nr 1 w celu umożliwienia wojewodom sprawowania nadzoru nad działalnością gmin w zakresie obowiązku meldunkowego.

Z uwagi na to, że art. 10 ust. 1 przedmiotowej ustawy nakłada na organy wymienione w tym przepisie obowiązek rejestracji danych bezpośrednio w rejestrze PESEL Senat uznał za zbędny przepis umożliwiający przekazywanie danych do tego rejestru za pośrednictwem rejestru mieszkańców i w tym celu przyjął poprawkę nr 2.

Ustawa o ewidencji ludności posługuje się pojęciem "osoba nieposiadająca pełnej zdolności do czynności prawnych". Natomiast Kodeks cywilny rozróżnia pełną zdolność do czynności prawnych, ograniczoną zdolność do czynności prawnych oraz osoby, które nie mają zdolności do czynności prawnych. Oznacza to, że pod pojęciem "osoba nieposiadająca pełnej zdolności do czynności prawnych" należy rozumieć zarówno osoby, które nie mają zdolności do czynności prawnych, jak również osoby, których zdolność do dokonywania tych czynności została ograniczona.

Ponadto zgodnie z § 9 Zasad techniki prawodawczej w ustawie należy posługiwać się określeniami, które zostały użyte w ustawie podstawowej dla danej dziedziny spraw, w szczególności w ustawie określonej jako "kodeks" lub "prawo".

W związku z powyższym Senat przyjął poprawkę nr 3 celem uwzględnienia, w ustawie o ewidencji ludności terminologii, jaką posługuje się Kodeks cywilny w wyżej wskazanym zakresie.

Przyjmując poprawki nr 4 i 8 Senat uznał za konieczne uzupełnienie przedmiotowej ustawy o regulacje dotyczące realizacji obowiązku meldunkowego przez żołnierzy w czynnej służbie wojskowej.

Brak regulacji szczególnej dotyczącej realizacji obowiązku meldunkowego przez żołnierzy oznaczałoby, że żołnierze w czynnej służbie wojskowej byłiby obowiązani

do dopełnienia obowiązku meldunkowego w urzędach gmin. Takie rozwiązanie nie zapewnia jednak m.in. niejawności niektórych działań, miejsca przebywania i wykonywania obowiązków służbowych przez żołnierzy.

Z uwagi na to, że przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego określają już formy wydawania zaświadczeń, Senat uznał za zbędny przepis dotyczący określenia formy występowania o wydanie zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy. Ponadto z treści art. 32 ust. 4 pkt 1 przedmiotowej ustawy wynika, że wniosek o wydanie zaświadczenia składa się na formularzu, którego wzoru nie przewiduje art. 39 stanowiący delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do wydania aktów wykonawczych w tym zakresie.

W związku powyższym Senat uznał za zasadne usunięcie tego przepisu i w tym celu przyjął poprawkę nr 5.

Ponadto Senat przyjął poprawkę nr 6 mając na uwadze konieczność doprecyzowania, aby m.in. w formularzu zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego, pobytu czasowego, a także w formularzu zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej był zamieszczony adres poczty elektronicznej, a nie adres elektroniczny.

Przedmiotowa ustawa nakłada na obywateli wyjeżdżających poza granice naszego kraju, bez zamiaru stałego pobytu, na okres dłuższy niż 6 miesięcy obowiązek zgłoszenia swojego wyjazdu oraz powrotu. W świetle przyjętych rozwiązań zgłoszenia wyjazdu dokonuje się najpóźniej w dniu opuszczenia miejsca pobytu stałego albo czasowego. Natomiast nie został określony termin, w którym należy zgłosić powrót do kraju.

W związku z powyższym Senat uznał za konieczne doprecyzowanie, że obowiązek zgłoszenia powrotu do kraju należy wykonać ciągu 30 dni od dnia powrotu z miejsca pobytu czasowego i w tym celu przyjął poprawkę nr 7.

Przepis art. 48 ustawy o ewidencji ludności przewiduje, że udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych odbywa się z trzech rejestrów tj. rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców oraz rejestru PESEL, co pozostaje w sprzeczności z art. 3 ust. 2 tej ustawy. W myśl tego przepisu rejestry zamieszkania cudzoziemców mogą być prowadzone w formie kartotecznej, co wyklucza możliwość udostępniania danych z tych rejestrów za pomocą urządzeń teletransmisji danych. Uwzględniając powyższe Senat uznał za zasadne przyjęcie poprawki nr 9.

Ponadto Senat przyjął poprawki nr 10 i 11, które uwzględniają brak możliwości stosowania zawartych w ustawie regulacji dotyczących płatności za udostępnienie danych z rejestru PESEL, rejestrów mieszkańców oraz rejestrów zamieszkania cudzoziemców - do

wszystkich trybów udostępniania danych. Senat uznał za zasadne odstępianie od wymogu każdorazowego dołączania do wniosku o udostępnienie danych dowodu uiszczenia opłaty. Jednocześnie zmienił przepis upoważniający do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, aby właśnie w tym akcie został określony termin uiszczania opłat za udostępnianie danych. Pozwoli to na dostosowanie wymogów dotyczących terminu płatności za udostępnianie danych z rejestru PESEL, rejestrów mieszkańców oraz rejestrów zamieszkania cudzoziemców do każdego z trybów udostępniania danych przewidzianych w ustawie o ewidencji ludności.

Przyjmując poprawki nr 13 i 15 Senat uznał za konieczne doprecyzowanie, że określone zmiany są wprowadzane w nowej ustawie o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, która obowiązuje od 16 czerwca 2010 r.

Art. 10 ustawy o ewidencji ludności nakłada na kierownika urzędu stanu cywilnego, który wydał decyzję o zmianie imienia i nazwiska, obowiązek rejestracji danych bezpośrednio (on-line) w rejestrze PESEL oraz przewiduje przekazywanie tych danych z rejestru PESEL do rejestrów mieszkańców oraz rejestrów centralnych gromadzących dane dotyczące dowodów osobistych, paszportów i obywatelstwa. W związku z tym nie znajduje uzasadnienia dodatkowe wysyłanie przez kierownika urzędu stanu cywilnego zawiadomienia o zmianie imienia lub nazwiska do organu gminy prowadzącego ewidencję ludności, wystawcy dowodu osobistego oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych, co przewiduje art. 13 ustawy o zmianie imienia i nazwiska.

Biorąc powyższe pod uwagę Senat przyjął poprawkę nr 14 w celu dostosowania obiegu informacji pomiędzy organami, o których mowa w ustawie z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska do przepisów ustawy o ewidencji ludności.

W związku z przewidywanym od dnia 1 stycznia 2014 r. zniesieniem obowiązku meldunkowego oraz likwidacją określonych rejestrów Senat przyjął poprawkę nr 18 w celu uzupełnienia katalogu przepisów, które powinny również w tym terminie utracić moc.

Ponadto w celu zapewnienia odpowiedniego czasu na przygotowanie pod względem technicznym organów obsługujących ewidencję ludności Senat, przyjmując poprawkę nr 20, uznał za zasadne przesunięcie terminu wejścia w życie przedmiotowej ustawy dnia 1 stycznia na dzień 1 sierpnia 2011 r. W konsekwencji zmiany terminu wejścia w życie ustawy o ewidencji ludności Senat przyjął także poprawki nr 12, 16, 17 i 19.

Poprawka nr 12 usuwa przepis wprowadzający zmiany dotyczące dowodów osobistych w ustawie z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych, z uwagi na to, że z dniem 1 lipca 2011 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych. Ponadto przyjmując poprawkę nr 19 Senat usuwa z obrotu prawnego

ustawę z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych. Senat przyjął także poprawkę nr 16 w celu zastosowania właściwej terminologii, w rozdziale dotyczącym przepisów przejściowych i końcowych, uwzględniającej utratę mocy przez ustawę o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

Ponadto Senat przyjął poprawkę nr 17 uznając za zasadne wygaśnięcie decyzji o zastrzeżeniu udzielania informacji w zakresie danych osobowych, które zostały wydane na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2002 r.